

Oikeusministeriölle
kirjaamo.om@gov.fi

Asia: Asianumero VN/5137/2022

Suomen Konepäällystöliitto ry:n lausunto työryhmän mietinnön ehdotukseen
valmiuslaiksi

Määräaika:

Lausunto pyydetään antamaan 27.2.2026 klo 16.15 mennessä.

Lausunto:

Suomen Konepäällystöliitto ry (jäljempänä SKL) kiittää mahdollisuudesta lausua
työryhmän mietinnöstä, joka koskee ehdotusta uudeksi valmiuslaiksi.

SKL yhtyy ja viittaa pääosin STTK:n lausunnossa esitettyihin yleisiin huomioihin
koskien muun muassa poikkeusolojen määrittelyä, lisätoimivaltuuksien käyttöönoton
kynnystä, työntekijöiden perusoikeuksien rajoittamista sekä työnantajille annettujen
toimivaltuuksien valvontaa ja seuraamusjärjestelmää.

SKL pitää valmiuslain uudistamista tärkeänä osana yhteiskunnan varautumista.
Samalla SKL kiinnittää lainsäätäjän huomiota siihen, että meri- ja energia-aloilla
sääntelyn vaikutukset turvallisuuteen, kansainvälisiin velvoitteisiin sekä kriittisen
infrastruktuurin toimintavarmuuteen edellyttävät huolellista arviointia.

**Suomen Konepäällystöliitto - Postiosoite/Postadress
signum**

Finlands Maskinförbundet Mikonkatu 8/Mikaelsgatan 8
0202166-5

Finnish Engineers Association 00100 Helsinki/ 00100 Helsingfors

Puhelin/Telefon

09 58604815

Pankki/Bank

Y-tunnus/FO-

Danske bank

Poikkeusolojen sääntelyn tulisi vahvistaa yhteiskunnan resilienssiä. SKL katsoo, että tämä tavoite toteutuu parhaiten, kun sääntely turvaa samanaikaisesti sekä toiminnan jatkuvuuden että henkilöstön oikeudet, osaamisen ja jaksamisen.

Em. lisäksi SKL haluaa kiinnittää lainsäätäjän huomiota erityisesti meri- ja energia-alan näkökulmiin, jotka liittyvät ehdotettuihin 41–43 §:iin sekä 17 luvun (energia-, vesi- ja jätehuolto) ja 42 §:n (palvelussuhteen ehdoista poikkeaminen vesiliikenteessä) sääntelyyn.

1. Vesiliikenne ja merityö (42 §)

Merenkulussa työaika- ja lepoaikasääntely ei ole ainoastaan työoikeudellinen kysymys, vaan keskeinen osa meriturvallisuutta ja ympäristönsuojelua. Alusten konepäällystön tehtävät liittyvät suoraan aluksen tekniseen turvallisuuteen, koneiston toimintavarmuuteen, paloturvallisuuteen sekä ympäristöriskien hallintaan.

Ehdotettu 42 § mahdollistaisi laajat poikkeamiset merityötä ja kotimaanliikenteen aluksia koskevista työaika- ja lepoaikasäännöksistä sekä vuosilomaoikeudesta. SKL pitää tärkeänä, että sääntelyn vaikutuksia meriturvallisuuteen arvioidaan huolellisesti jatkovalmistelussa.

SKL kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin:

- Väsymys on kansainvälisesti tunnistettu keskeiseksi merionnettomuuksien riskitekijäksi.
- Merenkulun työaika- ja pätevyysvaatimuksia koskeva sääntely on pitkälti kansainvälisesti harmonisoitua (mm. STCW- ja MLC-sopimukset).
- Aluksella työskentely on ympärivuorokautista ja tapahtuu suljetussa ympäristössä, jossa lepo- ja palautumismahdollisuuksien heikentymisellä voi olla välittömiä turvallisuusvaikutuksia.

SKL pitää perusteltuna, että myös poikkeusoloissa meriturvallisuuden vähimmäistaso turvataan selkein ja riittävän täsmällisin rajauksin. Työaika- ja lepoa koskevien poikkeusten osalta olisi aiheellista arvioida, tulisiko laissa säätää sitovista enimmäisrajoista.

2. Energiahuolto ja kriittinen infrastruktuuri (17 luku)

Energiahuolto on yhteiskunnan toimivuuden keskeinen perusedellytys. Energia-alan henkilöstö – mukaan lukien voimalaitosten, siirtoverkkojen sekä merellisten energiainfrastruktuurien tekninen johto ja käyttöhenkilöstö – toimii jo normaalioloissa tehtävissä, joissa vaaditaan korkeaa osaamista ja jatkuvaa toimintavarmuutta.

Poikkeusoloissa alan kuormitus todennäköisesti kasvaa. Samanaikaisesti 41 §:n mukaiset toimivaltuudet voisivat mahdollistaa työaikojen pidentämisen, lepoaikojen rajoittamisen, varallaolon laajentamisen sekä siirrot toisiin tehtäviin.

SKL katsoo, että jatkovalmistelussa olisi perusteltua arvioida, miten nämä toimet vaikuttavat:

- teknisten häiriöiden riskiin,
- työturvallisuuteen,
- järjestelmätason toimintavarmuuteen.

Kriittisen infrastruktuurin turvaaminen edellyttää henkilöstön osaamisen ja jaksamisen säilymistä. SKL pitää tärkeänä, että sääntelyssä varmistetaan riittävä tasapaino operatiivisen joustavuuden ja turvallisuuden välillä.

3. Toimivaltuuksien käyttö ja valvonta meri- ja energia-aloilla

Meri- ja energia-aloilla merkittävä osa toimijoista on yksityisiä yrityksiä. Kun poikkeusoloissa työnantajille annetaan laajoja toimivaltuuksia, SKL pitää tärkeänä, että niiden käyttö on läpinäkyvää ja asianmukaisesti valvottua.

SKL kiinnittää lainsäätäjän huomiota siihen, että:

- poikkeamien käytöstä voisi olla perusteltua säätää ilmoitusvelvollisuus toimivaltaiselle viranomaiselle,
- poikkeamien käytön tulisi perustua dokumentoituun välttämättömyysarvioon,
- valvontajärjestelmän tulisi olla riittävän selkeä ja tehokas.

Selkeä sääntely tukee myös työnantajien oikeusturvaa ja yhdenmukaista soveltamiskäytäntöä.

4. Työvelvollisuus ja tekninen erityisosaaminen

Meri- ja energia-aloilla tehtävät edellyttävät usein korkeaa teknistä osaamista sekä erityispätevyyksiä. SKL pitää tärkeänä, että työvelvollisuutta koskevassa sääntelyssä huomioidaan ajantasaisen osaamisen merkitys erityisesti turvallisuuskriittisissä tehtävissä. Alalta poistuneiden henkilöiden velvoittaminen takaisin teknisesti vaativiin tehtäviin edellyttää huolellista arviointia osaamisen ajantasaisuudesta, vastuunjaosta ja turvallisuusvaikutuksista.

SKL katsoo, että työvelvollisuuden kohdentamisessa olisi tarkoituksenmukaista painottaa ajantasaisen osaamisen varmistamista sekä selkeää vastuunjakoja työnantajan ja työvelvollisen välillä.

Espoossa 27.2.2026

Suomen Konepäällystöliitto ry

Riku Muurinen	Ida Eloranta	Pasi Korhonen
Toiminnanjohtaja	Juristi	asiantuntija, energiapuoli
Puh: +358 50 405 9397	Puh: +358 50 351 7628	Puh: +358 40 861 6675

Sähköposti: etunimi.sukunimi@konepaallystoliitto.fi

Osoite: Mikonkatu 8A, FI-00100 Helsinki